DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI CEVAPLI

6. Sınıf · Sosyal Bilgiler · 3. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Kültürel Bağlarımızın ve Millî Değerlerimizin Toplumsal Birlikteliğe Etkisi

SB.6.1.2. a) Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini inceler. · SB.6.1.2. b) Ortak kültürel mirasın ve millî değerlerin toplumsal dayanışmaya katkısını yorumlar.

HATIRLAYALIM

- Millî kültür maddi ve manevi değerlerin bütünüdür; gelenek-görenek, sanat, tarih, din ve dil kültürel bağlarımızı oluşturur.
- Kültürel bağlar bağımsızlık, vatanseverlik, adalet, hoşgörü ve yardımlaşma gibi millî değerleri kuşaktan kuşağa aktarır.
- Orhun Abideleri ve Kutadgu Bilig'de töre değerleri könilik (adalet), tüzlük (eşitlik), uzluk (iyilik) ve kişilik (hoşgörü) olarak işlenir.
- İstiklal Yolu, Maraş'ta bayrak mücadelesi, 15 Temmuz direnişi ve 6 Şubat depremlerindeki dayanışma millî birlik ruhunu gösterir.

1 EŞLEŞTİRME

İfadeleri kültürel bağlarımız konusuyla ilgili uygun kavramlarla eşleştiriniz.

a 1. könilik	**a)** Orhun Abideleri ve Kutadgu Bilig'de adalet anlamındaki değer
c 2. uzluk	**b)** Osmanlı'da hayırseverlerin borçları kapattığı bakkal kaydı
b 3. zimem defteri	**c)** Türk töresinde iyilik ve faydalılık anlamını taşıyan değer
d 4. İstiklal Yolu	**d)** İnebolu'dan Ankara'ya cephane ulaştırılan tarihî güzergâh
e 5. metafor	**e)** Bir kavramı başka bir varlığa benzeterek anlatma biçimi

2 BOŞLUK DOLDURMA

Boşlukları kutudaki uygun sözcüklerle doldurunuz.

kişilik · yıldız · Yuvan · Yaratan'dan · görenek · tüzlük

1. Bir işi geçmişte yapıldığı gibi sürdürme alışkanlığına **görenek** denir.
2. Türk töresinde insanlık ve hoşgörü anlamına gelen değer **kişilik** kavramıdır.
3. Samsun Kavak kilimlerinde dokunan **yıldız** motifi üretkenliği simgeler.
4. Deprem sonrasında barınma için Evim **Yuvan** Olsun kampanyası başlatılmıştır.
5. Yunus Emre, yaratılanı **Yaratan'dan** ötürü hoş görme anlayışını öğütlemiştir.

3 KISA CEVAP

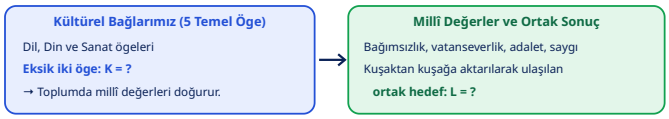
Görseldeki karşılaştırma kartında Mevlânâ ve Yunus Emre'nin öğütleri verilmiştir. Bu iki düşünürün sözleri toplumsal ilişkilerde hangi ortak değerleri güçlendirir?

Cömertlik, şefkat, sevgi ve hoşgörüyü güçlendirir; barış ve kardeşlik içinde yaşamayı sağlar.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kavram şemasında kültürel bağlarımız ve toplumsal sonuca etkisi modellenmiştir. Şemada K ve L ile gösterilen kutulara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) K: İklim ve yer şekilleri — L: Ekonomik rekabetin artması
B) K: Tarih ve gelenek-görenek — L: Toplumsal birlik ve beraberlik
C) K: Ulaşım ve madencilik — L: Bireysel çıkarların öne çıkması
D) K: Yabancı dil kuralları — L: Kültürel bağların zayıflaması

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Doğru olan ifadelerin yanındaki D kutusunu, yanlış olanların yanındaki Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Atatürk, Türk dilini milletin kalbi ve zihni olarak nitelendirmiştir.	☑	☐
Kutadgu Bilig'de yöneticiye uzun süre hüküm sürmesi için kanunu doğru uygulaması öğütlenir.	☑	☐
Türk-İslam devletlerindeki aşevleri ve imarethaneler ayrışmayı artırmak için kurulmuştur.	☐	☑
İstiklal Yolu kahramanları 11 Şubat 1924'te İstiklal Madalyası ile onurlandırılmıştır.	☑	☐
Bilgiyi başka bir biçime aktarırken olayların tarihlerini ve adlarını değiştirmek gerekir.	☐	☑

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki panoda sözlü ve yazılı dil ürünlerimizin toplumsal işlevleri eşleştirilmiştir. Panodaki numaralı kartların hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) 1. kartta destanların kahramanlıkları anlattığı doğru belirtilmiştir.
B) 2. kartta atasözlerinin topluma ders verdiği doğru açıklanmıştır.
C) 3. kartta oyunların yalnızca vakit kaybettirdiği ifadesi hatalıdır.
D) 4. kartta Kutadgu Bilig ve Dede Korkut'un değer taşıdığı doğrudur.

7 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki dört kültür kartında yer alan örneklerin hangi kültürel bağ ögesine (dil, din, tarih, sanat) ait olduğunu ve yaşattığı değeri yazarak tabloyu tamamlayınız.

1. Kart	2. Kart	3. Kart	4. Kart
Köroğlu Destanı ve yöresel türküler	İmarethane, aşevi ve kervansaraylar	Halime Çavuş ve Şerife Bacı mücadelesi	Çini, hat, minyatür ve kilim dokumacılığı

Kültür Kartı	Bağ Ögesi	Yaşattığı Değer / Katkı
1. Kart (Köroğlu Destanı)	Dil	Kahramanlık ve sevgiyi aktarma
2. Kart (İmarethane vakfı)	**Din**	**Yardımlaşma ve dayanışma**
3. Kart (Şerife Bacı)	**Tarih**	**Vatanseverlik ve bağımsızlık**
4. Kart (Çini, hat, ebru)	**Sanat**	**Estetik ve kültür köprüsü**

8 SIRALAMA

Görselde numaralı halkaları verilen Osmanlı'daki zimem defteri yardımlaşma geleneğinin uygulanış adımlarını baştan sona doğru 1'den 4'e kadar sıralayınız.

1. Adım	2. Adım	3. Adım	4. Adım
Ramazanda bakkala gidiş	Zimem defterinin açılması	Sayfaların satın alınması	Borçların sessizce silinmesi

2 Bakkalın borçların yazılı olduğu zimem defterini çıkarıp sunması

4 Mahallelinin borçlarının silinmesi ve toplumsal dayanışmanın pekişmesi

1 Hayırseverin ramazanda tanımadığı bir bakkala gidip zimem defterini istemesi

3 Hayırseverin defterdeki borçları hesaplatıp bedelini gizlice ödemesi

9 KISA CEVAP · DÜŞÜN

Görseldeki kutuda "Tarih, bir milletin hafızası gibidir." cümlesi ve yeniden ifade etme kuralları verilmiştir. Bu cümlenin neden metafor olduğunu ve yeniden ifade ederken neye dikkat edileceğini yazınız.

Metafor Kullanımı ve Bilgiyi Yeniden İfade Etme İlkeleri

Metafor Örneği	Olguları Koruma	Anlam Bütünlüğü
"Tarih, milletin hafızası gibidir; geçmişi korur."	Adlar, tarihler ve olaylar değiştirilmeden aktarılır.	Yorum bilgiden ayrılır; anlam abartılmaz ve eksiltilmez.

Tarihi hafızaya benzettiği için metafordur; yeniden ifade ederken olgular ve anlam korunmalıdır.

10 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021'den itibaren farklı illerde Kültür Yolu Festivali düzenleyerek sergi, konser, tiyatro ve geleneksel sanat atölyelerini halkla buluşturmaktadır. Bu uygulamanın toplumsal birliğe katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geleneksel sanatları yalnız uzman araştırmacıların incelemesine açmak

B) Yöresel kültür ögelerinin şehir dışına çıkmasını kurallarla sınırlamak

C) Kültürel değerleri ortak etkinliklerle yaşatıp kuşaklar bağını güçlendirmek

D) Tarihî mirasın yerine yalnız yabancı kültür ürünlerini yaygınlaştırmak

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki bilgi kartlarında 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri sonrasında yürütülen çalışmalar özetlenmiştir. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

6 Şubat 2023 Depremlerinde Toplumsal Dayanışma Örnekleri

Kurum ve Gönüllüler	Gönülden Paylaşım	Evim Yuvan Olsun
AFAD, STK, belediyeler ve 70 ilden on binlerce gönüllü	84 yaşındaki Remzi Dede ve 8 yaşındaki Muhammet'in bağışı	18 Şubat–15 Mart 2023 arası 15 binden fazla konut kaydı

A) Devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşları bölgeye birlikte yönelmiştir.

B) Farklı yaşlardaki vatandaşlar imkânları ölçüsünde fedakârlık göstermiştir.

C) Barınma ihtiyacını karşılamak için konut paylaşım kampanyası yapılmıştır.

D) Yardımlaşma çalışmaları yalnız tek bir ilin katılımıyla sınırlı kalmıştır.

12 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde geleneksel sanatlarımızdan kilim dokuma motifleri ile ebru sanatının özellikleri verilmiştir. Görsele göre geleneksel sanatlarımız hakkında hangisi doğrudur?

Samsun Kavak Kilim Motifleri	Geleneksel Ebru Sanatı
İnsan motifi → Çalışkanlık Kuş motifi → Sevgi duygusu Yıldız motifi → Üretkenlik	Kitap süslemede ve ciltlerde yan kâğıdı olarak kullanılır. **Ön yargıları kaldırıp bağ kurar.**

A) Motifleriyle mesajlar taşır ve kültürler arası ön yargıları azaltır.

B) Yalnızca bina dış cephesini boyamak için kullanılan uygulamalardır.

C) Geçmişle olan bağları koparak tek tip düşünce oluşturmayı hedefler.

D) Kullanılan renk ve desenlerin kültürel değerlerle ilişkisi bulunmaz.

13 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları yazınız. Numaralı harflerle maddi ve manevi değerler bütününü bulunuz.

Orhun Abideleri'nde adalet anlamına gelen Türk töresi değeri — K Ö N İ L İ K

Kutadgu Bilig ve Orhun Abideleri'nde eşitlik anlamındaki değer — T Ü Z L Ü K

Atatürk'ün milletin kalbi ve zihni olarak nitelediği bağ — D İ L

Minyatür, ebru ve çiniyle kültür köprüsü kuran güzel yazı sanatı — H A T

Medine'de ensar ve muhacirlerin kardeşlikle kurduğu topluluk — Ü M M E T

Erzurum yöresinde yiğitliği anlatan geleneksel halk oyunu — B A R

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

KÜLTÜR

14 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki iki tarihî olay kartını (28 Kasım 1919 Maraş Kalesi bayrak olayı ve 15 Temmuz 2016 direnişi) inceleyiniz. Türk milletinin bu iki olayda sergilediği ortak tutumu millî değerlerimiz açısından açıklayınız.

1. Olay · 28 Kasım 1919 Maraş	2. Olay · 15 Temmuz 2016 Direnişi
Maraş Kalesi burcundaki bayrak indirilince halk Ulu Cami'de toplanıp kaleye yürüdü **ve Türk bayrağını yeniden burca dikti.**	Devlet ve millet darbe girişimine karşı omuz omuza direnerek bağımsızlığı korudu; **15 Temmuz'da bu birlik hafızada yaşatılır.**

İki olayda da milletimiz bayrağına ve bağımsızlığına yönelen tehditlere karşı vatanseverlik ve birlik ruhuyla direnmiştir.